بقیه شماره گذشته ...

صنعت بافی این صنعت نیز در لوگر بسیار و ماهرانه اجرا میشد و یک اندازه لوازم کار و بخت و بیز از آن تهیه می گردید از قبیل تکری های خورد و کلان برای حفاظت خوراکه، تکری دسته دار برای انتقال بعضی اشیا، کاهداه که رد و ظرف مرکب نهاده و میوه و غیره را از انتقال میشد، زنبیل برای انتقال خاک، خشت و سنگ، چولی برای صاف نمودن برنج سبزی و غیره این اشیا از صنعت های باریک در خیان سیاه به سرخ بید و گز که در لوگر می روید هم برای ضرورت خود بافنده و هم برای فروش به مردم محلی ساخته میشد.

چاقو سازی اگرچه خصوصی لوگر فن آهنگری و جود دارد که به ساختن و ترمیم یک عده اسباب آهنی یک اندازه ضرورت مردم به آن مرفوع میشود ولیکن در برکی راجان لوگر در ساختن فن چاقو سازی بود که اقسام چاقو، قیچی ها و کارد ها را به هر شکل ساخته به ضرورت مندان عرضه می کردند فعلاً هم این فن وجود دارد.

سنگ تراشی در چاه ولسوالی برگی برک و ولسوالی آزره از تخته سنگ های کوهی سنگ آسیاب، دستاره و غربال دسته آن، اوند بادسته آن تراشیده و ساخته میشد و به ضرورت مندان عرضه میگردید.

علاوه بر اشیا مندرجه هنر های دیگر نیز وجود داشت که از بیان آنها صرف نظر شد.

نتیجه چون در این اواخر افغانستان مارکیت فروش اکثر کشور ها خصوصاً همسایگان گردیده صنایع محلی بجای اینکه رشد میکرد به نابودی انجامید و جای آنرا هنر های اجنبی با چل مردم فریب گرفت.

ریاست اطلاعات و فرهنگ لوگر مصمم است تا هنر های فرهنگ مردم اصلی افغانی را که بیانگر تاریخ ماست از طریق سایت انترنیتی ریاست و جریده لوگر که منابع آگاهی اذهان عامه است به سمع مردم شریف و فرهنگ دوست این ولایت و تمام کشور عزیز جان برسانند و همچنان ریاست اطلاعات و فرهنگ از تمام اقوام و اقشار شریف لوگر یک بار دیگر خواهش مند است که در تمام بخش های فرهنگی بر پا ساخته شده همکاری همه جانبه نمایند. قابل یادآوریست که در خانه های خویش اگر کدام ظروف قدیمی و صنایع آهنی داشته باشند روی همکاری به اداره اطلاعات و فرهنگ اهدا نمایند تا موزیم فعال شود و بدانند که گلم فرهنگ با چل و اجنبی را در تمام بخش های فرهنگی جمع کنیم از همکاری مردم شریف و فرهنگ دوست میان اظهار سپاس و امتنان نمایم به امید همکاری

مردم شریف لوگر — خیلم

وضعیت اقتصادی رسانه ها

مطبوعات به عنوان رکن چهارم دولت ها شناخته شده و این وسیله ارتباط همگانی در چند قرن اخیر رشد چشمگیری داشته و در زمان حال جز جدایی ناپذیر از زندگی اجتماعی در تمام جهان گردیده است.

استفاده و بهره برداری از این وسیله در تمام کشور ها همسان و همچون اوضاع اجتماعی از آن بهره برده و به تأسیس و رشد آن امکانات وزیاد است که در این بین کشور ما افغانستان هم در خور و فاصله زمانی میان اولین نشریه و زمان فعلی، در ولایت لوگر نشریات متعددی تأسیس شده و متأسفانه به علت های گوناگون از فعالیت باز مانده و یا اینکه با رکود مواجه است. علاوه ولایت لوگر تمایل کمی از رسانه ها فعالیت مینماید و با پیشکش نمودن برنامه های متنوع اخبری، تعلیمی، ادبی، اجتماعی، سیاسی، اقتصادی، ورزشی و فرهنگی به ایران شهروندان لوگر اطلاع رسانی می نماید و برخی این رسانه ها با کمبودی بودجه کافی، پرسونل نبود و سایل معماری مواجه میباشد. همچنان وضعیت بدی اجتماعی

زده کړه او مطالعه دپرمختګ بواخنی لارده

زده کړه او مطالعه د انسان د نیاری لپاره سپرده بوده، چې د پرمختګونو لارې وې نه مرلو تو لارې نبوونه کوي. زده کړې په توګه د دماغ او ذهن پیاوړې کیږي. دهغګې پر سر کیږو اختراعات او نګاتو زیګې جوړې چې شتو ترلري. دهغدې زده کړې له امله د سره شوي او کیږي.

نو د اسلام سترلارښود حضرت محمد (ص) زده کړه پر تولو تاریخه او سخته مسلمانانو فرض ګڼلې دی. موږ مسلمانان باید چې د خپل ستر لارښود حضرت محمد (ص) لارښوونو باندې عمل وکړو او زده کړه د ورځې په تولو تاریخه او سخته و باندې پر انبرو خلک چې هګې باندې نه وشو، دهغدې زده کړه به سمه هر څه د سره کیدای شي.

کوم هیواد چې د برید له احساج څخه خلاص او د خپلو کړنو تولید او باندې سته کوي. هغوی د اسې لیږ پرتن نه دي غوله کړي. بلکې زحمتونه یې ګالي. پخپله او لاوونو یې تعلیم کړي او خپل داهونه یې به کار اچولي. ترڅو داسې جوړونې او اختراعات ولري. چې تن ورځ مول هوم یې به سترګو وینو او ګټې یې به اخلو

د پرمختګ نګاتو لري طبیعي دي. اخستنه شوي. بلکې د انسانانو د فکر او لاسونو په برکت جوړ شوي دي د اسې هم دي. چې د هغه پرمختګ او عصري نګاتو لري دي له خپلو جنس جوړې کړي دي. بلکې کلونه کلونه د زده کړو او تجربو د تر لاسه کولو له کبله راسخته کړي دي.

د پرمختګ د سایلو جوړول عادي کار نه دي. چې څوک د هواري جوړ یې کړي. دا یو لړ تجربو او خبرتو نه ارتباط لري کړي.

د خدای تعالی په مخلوقاتو سړی چې فکر د کړي خامخا د انسان دهغه وزه کړي او سا د خپلو تجربو په کار ولو هغه کوي. چې یو څه جوړ او راسخته یې کړي او د خدای (ج) په مخلوقاتو فکر کول به عبادت او تو کې هم حساب ړي.

افغانستان چې یو ورسته پاتې هیواد دی. د یوې کچه یې ته به نوی لري. ځکه د جهالت نوري نیاری له مینځه وړل، له علم او پوهې ترسره کیږي. خو په افغانستان کې چې خولسیږي جګړې وې. هغه د بې علمۍ له امله زموږ په هیواد ا ثیل شوي وې که چې زموږ په هواره کې د زده کړه کچه لوړه وای. نو ولې به مو یو بل د ویر یو به لمسون او خبرو هل او بکول. چې سره بیلګې یې به هیواد کې د خوکالو نو جګړو نه سوه لاس شو

او س چې به هیواد کې کومه ناندرې او بدبختې روانه دي. هغه هم د یو لړ نابوهو کسانو چې د جهالت به کنده کې ولوند نه دي او م ورکوي راسخته شوې دي. چې باید دوی به بدبختو محبوس وشي. ځکه چې به دې ورسته و خوتو کې به ګران هیواد کې د علم او پوهې شعلې یو څه نابې جوړې کړې دي. چې د هغه رڼاوې مړې شي. خو که محبوس یې وشي د مړو کیدو امکان یې. شته ځکه به پښتو کې یو متل وه وایي. چې او به هیڅ کره کسان پکې نسته. نو زموږ ګاونډی هیواد و نه د خپلو غولول شوو افغانانو پر لاس خواري. چې به هیواد کې ترتیب شه بختې او د اوو موسمو. نړدې چې زموږ د هیواد کې هغه غو هیواد و نو نه لاړې شي او د افغانستان به ملي ګټو خیلو مبلو او چرچو نه د اوو ګرځي

د ولایت لوګر ښځینه سمه اندګران رسانه ها را ته وایي چې د دې دلیل که ما چې زیاد رسانه ها د خصوصي سکتور نه نشرات می نماید و مخالفین صلح دولت آنها را ته وایي چې د صلح د رګ سره آزادي بیان میګردد.

سوال: د ښځینه نګاری اصول را ته وایي میګوید وضعیت اقتصادي رسانه ها د ولایت لوګر زموږ د وضعیت اقتصادي رسانه ها چې ګرد.

وي حس گرید که د هر یوې د ستا د بیسو رسانه های صوتي لوګر از لحاظ مالي به چالش های زیادي مواجه است. وي علاوه گرد که رسانه ها اګر از لحاظ مالي مشکل نداشته باشد میتواند که به شکل بهتر و بهتر اطلاع رسانی نماید و برنامه های مؤثر تولیدي را به دست نشر بسپارند.

خان ولي احمدزي هم یک ملا و خدا بار از مشکلات اقتصادي رسانه ها شکایت نمود و افزود که با امکانات کم هر یک از آن میتوانند به وظایف شان خوبتر رسیده گی نمایند. وي علاوه کرد که برخي هر یک از این ولایت با رسانه های صوتي برای یک مدت به تشکل رضا کار اکار میکنند و رسانه ها آنقدر امکانات مالي ندارند که این کارمندان رضا کار را در یدان معاش استخدام نمایند. گفتني است که مشکلات اقتصادي فعالیت رسانه ها را در لوګر به گدي مواجه کرده است.

صدا حاکمیت مسئول نشرات را در لوګر بدون دلیل هم میگوید که از مشکلات اقتصادي رسانه ها از این ولایت میخواند که فعالیت های شانرا بوسعت دهند وي میگوید که رسانه های خصوصي که از صنایع مشخص ندارند که آنها را تمویل نماید و نشر کنند با سیاوري هر اینه که اعلانات حاصل مینمایند اکثرا میگذرند که بیشتر از این اعتصابات خرید لوازم تخنیکي و سایر معمار ات نمیتوانند بنمایند.

سلیم صالح سخنگوي ولایت لوګر در مورد وضعیت اقتصادي رسانه ها چنین میگوید

مشکلات اقتصادي رسانه ها در ولایت لوګر یکي از چالش های اساسي فرا راه رسانه ها در این ولایت میباشد. مثلاً در بعضي ولایت ها تمامي کارمندان و وسایل تخنیکي حضور دارند و مشکلات زیادي مالي دارند همچنان در برخي رسانه ها صوتي کمتر از لوګر تمایل به این نشان نداده اند که رسانه ها را از لحاظ مالي کمک نمایند وي افزود اګر چه موانع بزرګ که در طول آن یاد آور شده گرفته شود رسانه های ایکه کمتر داري که در لوګر فعالیت دارد و از لحاظ اقتصادي به آنها کمک بکرد نشرات آن موفق خواهد گردید

نوشته کننده: امین الله (سلا)

پُل های دوستی

دوستي بحاظ اند یکي از برترین پایه های ایمان به شمار میرود همان طور که رسول الله (ص) ارشاد نموده اند

و این دوستي پل های دارد که خداوند (ج) آن ها را میان مؤمنان نصب کرده است و دل های شانرا توسط آن پل ها به یکدیگر وصل نموده است

خداوند (ج) در مواضع متعددي از قرآن شریف پیرامون این پل ها سخن گفته است از آن جمله میفرماید ترجمه: مؤمنان برادر یکدیگر اند و پیوند های دیگر میفرماید همه کسي به ریسمان خدا چنگ بزنید و پراگنده نشوید و در سوره انفال میفرماید ترجمه خداوند (ج) در میان آنان الفت ایجاد نمود اگر تو همه آنچه را که در زمین وجود دارد صرف میکردي نمیتوانستي بین دلها انس و الفت برقرار نمائي ولي خداوند میان آنان انس و الفت ایجاد کرد چرا که او عزیز و حکیم است.

خداوند (ج) این دوستي را ویژه مؤمنان قرار داده است چنانکه میفرماید ترجمه بعضي از مردان و زنان مؤمن دوستان و یاوران بعضي اند.

و در جای دیگر میفرماید ترجمه: تنها خداوند (ج) و پیامبرش و مؤمنان یاور و دوست شما اند که عالمانه نماز را برپا میدارند و زکات میدهند و هر کسي که خدا و پیغمبرش و مؤمنان را یاور و دوست بگیرد بدون تردید حزب خدا پیروز است

و همچنین میگوید: تنها پل های دوستي را ذکر کرده بلکه آنحضرت (ص) پایه های آن را در دل پیروانش تا روز قیامت استوار ساخته است

حدیث شریف است: مسلمان بر مسلمان شش حق دارد گفتند ای رسول خدا (ص) آنها کدام اند؟ فرمود: هرگاه مسلمان را ملاقات کردي به او سلام کن. اگر تو را دعوت نمود اجابت کن. هنگامي که از تو درخواست نصیحت نمود او را نصیحت کن. وقتي که عطسه زد و الحمد لله گفت در جوابش بگو یرحمک الله. اگر مریض شد به عیادتش برو هنگامي که فوت کرد در تشیع جنازه اش شرکت کن

باید دانست که انسان به این امور نیاز دارد و روزانه یکي از آنها اتفاق می افتد با وجود این بسیاري از مردم در ادای حقوق برادران مسلمان شان کوتاهي می کنند مثلاً به عیادت مریض نمي روند در تشیع جنازه اش شرکت نمي کنند و به مسلمان سلام نمي دهند

بنده که این توجهي و غفلت مسلمانان را نسبت به این امور به طور وضوح و آشکار مشاهده مینمایم و از این جهت این مطلب را تهیه تا برادران مسلمانم را تشویق کنم تا این پل های دوستي را میان یکدیگر نصب کنند. الفت و دوستي در میان آنها گسترش پیدا کند پس ما به یکدیگر را دوست داشته باشیم تا به یکدیگر محبت کنیم و با هم مهربان باشیم

نوشته کننده: معاونیت ارشاد و دعوت ریاست حج و اوقاف لوګر

د امیرالمومنین حضرت عمر بن خطاب رضي الله عنه بوخو نصیحتونه

۱ خوک چې ستا په باره کې الله (ج) نافرماني وکړي نه هغه ته مخصوص ستا نه شي و لګولای برته له دې چې نه د هغه په اړه د الله (ج) اطاعت وکړي

۲ د خپل وزور خبرې یو ته ارزښت نه د بیولو پوره کوتنس کوه

۳ د مسلمان زړه خپله چې کومه خبره وتلي د د هغه خپله نه مطلب اخلا د هغه سره د غلط مطلب ګمان مه کوه

۴ کوم سړی چې په خپله د اسې کار کوي چې به هغه سره نورو نه د بدګمانۍ موقع لاس ته ورشي نو هغه دې پر ځان بدګمانۍ کونکي نه ملامتوي

۵ خوک چې خپل راز پټ ساتي اختیار به د هغه په لاس کې وي

۶ له رښتونو وروڼو سره د اوسېدو پایته دې کوئ. د هغوی د نیکۍ په سیوري کې زړه تیروئ. ځکه چې په براخې او نو خلاګو کې به هغه ستا مني لپاره د ښایسته زیب او په مصیبت کې به د حفاظت سامان وي

۷ تل رښتنه وایه که هغه به ریښتنا وینا سره دې ساه ورکړي

۸ په بې فایده او بې کاره کارونو کې مه مشغولیږه

نو زاخون. چې د هغو بدبختیو د له منځه وړلو لپاره سپرده مبارزه له خانه پیل کړو. د علم او زده کړې مشالونه د هیواد لرو او پرتو سیمو نه رسو. د هیواد د ولسونو ترمنځ د زده کړې او مطالعې فرهنګ نه وده ورکړو. خپل بچیان مو تعلیم لوړې نه وهغو و که خوک د لوړې. د خپل هیواد د پرمختګ ناهد د لوسي. نو سو اخیس لاره شئ. چې هغه د علم او زده کړو مشالونه دي. چې له دې ترکنه به یې تر نړۍ په هیواد کې د ظلماتو د وروڼې او بچاریو کرغیړن بهر ول شي.

خو د اسې زده کړه نه. چې د سره احساس د هیواد پاتې نه وي. بلکې علم تر لاسه کول په عمل کې پیاده کول د او ضروري کار دي. چې د خلکو تیاره د خبر او برکت سبب وګرځي که نش به نو علم تر لاسه کړو او له عمل نه وي. خو د صانا د رکوي. چې به خلورو پیسو حیوان باندې کنا نو نه بار وي

لوستو خو انانو نه د ویلو خبره ده. چې د خپلو تر لاسه کړو زده کړو باندې بسنه د نکړي. بلکې د کار پر محور لو کې عملي به د ورکړي. مورد مطالعو نه سخته کړي. د بې خایه وخت نبروا لو او بې خایه ګرځیدو د تیاره د علمي او اکادمیکو خایونو نه د مطالعې په موخه د رسي. او لوستو د کړي نو د لوستو او مطالعې د سره کولو له امله د پر خپله به زده کړې او نو رهه فکر و به بې لاره او به کار و نو ګې به بې پرمختګ راسخته نشي

د خپلو کلیو به نوله کې هغه د خپلو کنا د ینې نشي. چې لوستي خوانان. د چو خانو نو ملاګانو. سپین ریږي او نورو نکې د عامه پوهاوي له لاري د مطالعې او لوستو د ګټو او ارزښت په اړه خلکو نه د معلومات ورکړي او به نوله کې خلک د مطالعې لوري به ښوې کړي

نو زاخون. چې د پرمختګ لاره غوره کړو. د ښه ښځینو لومړی له هیواد د خپه نو لې کړو د افغانستان نوم د بوها ئیانه او علم پالنه هیواد به نوم وړي. دهیواد نو به لومړی درجه کنار ګې ودرو.

لیکنه: شیر محمد امیري - سنګري

پل های دوستی

دوستي بحاظ اند یکي از برترین پایه های ایمان به شمار میرود همان طور که رسول الله (ص) ارشاد نموده اند

و این دوستي پل های دارد که خداوند (ج) آن ها را میان مؤمنان نصب کرده است و دل های شانرا توسط آن پل ها به یکدیگر وصل نموده است

خداوند (ج) در مواضع متعددي از قرآن شریف پیرامون این پل ها سخن گفته است از آن جمله میفرماید ترجمه: مؤمنان برادر یکدیگر اند و پیوند های دیگر میفرماید همه کسي به ریسمان خدا چنگ بزنید و پراگنده نشوید و در سوره انفال میفرماید ترجمه خداوند (ج) در میان آنان الفت ایجاد نمود اگر تو همه آنچه را که در زمین وجود دارد صرف میکردي نمیتوانستي بین دلها انس و الفت برقرار نمائي ولي خداوند (ج) میان آنان انس و الفت ایجاد کرد چرا که او عزیز و حکیم است.

خداوند (ج) این دوستي را ویژه مؤمنان قرار داده است چنانکه میفرماید ترجمه بعضي از مردان و زنان مؤمن دوستان و یاوران بعضي اند.

و در جای دیگر میفرماید ترجمه: تنها خداوند (ج) و پیامبرش و مؤمنان یاور و دوست شما اند که عالمانه نماز را برپا میدارند و زکات میدهند و هر کسي که خدا و پیغمبرش و مؤمنان را یاور و دوست بگیرد بدون تردید حزب خدا پیروز است

و همچنین می گوید: تنها پل های دوستي را ذکر کرده بلکه آنحضرت (ص) پایه های آن را در دل پیروانش تا روز قیامت استوار ساخته است

حدیث شریف است: مسلمان بر مسلمان شش حق دارد گفتند ای رسول خدا (ص) آنها کدام اند؟ فرمود: هرگاه مسلمان را ملاقات کردي به او سلام کن. اگر تو را دعوت نمود اجابت کن. هنگامي که از تو درخواست نصیحت نمود او را نصیحت کن. وقتي که عطسه زد و الحمد لله گفت در جوابش بگو یرحمک الله. اگر مریض شد به عیادتش برو هنگامي که فوت کرد در تشیع جنازه اش شرکت کن

باید دانست که انسان به این امور نیاز دارد و روزانه یکي از آنها اتفاق می افتد با وجود این بسیاري از مردم در ادای حقوق برادران مسلمان شان کوتاهي می کنند مثلاً به عیادت مریض نمي روند در تشیع جنازه اش شرکت نمي کنند و به مسلمان سلام نمي دهند

بنده که این توجهي و غفلت مسلمانان را نسبت به این امور به طور وضوح و آشکار مشاهده مینمایم و از این جهت این مطلب را تهیه تا برادران مسلمانم را تشویق کنم تا این پل های دوستي را میان یکدیگر نصب کنند. الفت و دوستي در میان آنها گسترش پیدا کند پس ما به یکدیگر را دوست داشته باشیم تا به یکدیگر محبت کنیم و با هم مهربان باشیم

نوشته کننده: معاونیت ارشاد و دعوت ریاست حج و اوقاف لوګر